

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV- 45059-2/ODK-2011

Praha 12. dubna 2011
Počet listů: 5

Oživení o.s.
Lublaňská 18
120 00 Praha 2

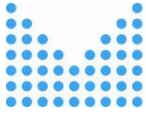
adresa pro doručování
Pelléova 7
160 00 Praha 6

Poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra obdržel dne 11. dubna 2011 Vaši žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, týkajících se uplatňování naší dozorové a kontrolní pravomoci vůči samostatné působnosti územním samosprávným celkům. K jednotlivým bodům Vaší žádosti poskytujeme následující informace:

Otázka č. 1: Kolik podnětů na výkon státního dozoru nad samostatnou působností obce, kraje, hlavního města Prahy dle § 124 zákona č. 128/2000 Sb., zákona o obcích, § 82 zákona č. 129/2000 Sb., zákona o krajích a § 107 zákona č. 131/2000 Sb., zákona o hlavním městě Praze (TEDY POUZE NAD VÝKONEM DOZORU V PŘÍPADĚ ROZPORU USNESENÍ, ROZHODUTÍ ČI JINÉHO OPATŘENÍ SE ZÁKONEM NEBO JINÝM PRÁVNÍM PŘEDPÍSEM), bylo u Ministerstva vnitra podáno od účinnosti zákona č. 234/2006 Sb., změna obecního zřízení, krajského zřízení a některých dalších zákonů, tedy od 1.7.2006 do dnešního dne.

Ministerstvo vnitra převzalo „přímou“ dozorovou pravomoc nad usneseními, rozhodnutími a jinými opatřeními orgánů obcí a krajů, vydanými v samostatné působnosti (dále jen „usnesení“), s účinností od 1. 7. 2006. Dozorová pravomoc ve vztahu k těmto aktům je realizována prakticky výlučně na základě vnějších podnětů (výjimku představovala pouze usnesení orgánů krajů, která se týkala „hrazení“ regulačních poplatků pojištěncům a jejich zákonným zástupcům podle zákona o veřejném zdravotním pojištění; v tomto případě jsme posuzovali postupy všech třinácti krajů primárně na základě vlastních zjištění).

Náš odbor si pro interní potřeby zpracovává vlastní statistiku, kterou pravidelně zveřejňuje ve *sbornících o své činnosti*. Tyto sborníky jsou dostupné na internetové stránce našeho odboru (<http://www.mvcr.cz/odk>, rubrika „Činnost odboru“, na které Vás pro získání podrobnějších informací odkazujeme. Za každý kalendářní rok je vykazován počet vyřizovaných podnětů směřujících k uplatnění dozorových a kontrolních opatření, a to podle předmětu konkrétního podání. Statistika však není vedena odděleně pro výkon *kontroly samostatné působnosti* a pro výkon *dozoru nad obecně závaznými vyhláškami a dalšími akty orgánů obcí, vydanými v samostatné působnosti*, neboť jednotlivé podněty se zpravidla v tomto smyslu překrývají (napadají nejen usnesení, ale též postupy orgánů obcí apod.), resp. obvykle nejsou formulovány striktně odděleně pouze vůči konkrétnímu usnesení nebo naopak vůči konkrétnímu postupu orgánu obce).^{*)}

Za rok 2010 bylo vyřizováno celkem 1192 podnětů (viz str. 40 sborníku), za rok 2009 854 podnětů (viz str. 46 sborníku), v roce 2008 celkem 1132 podnětů (viz str. 47 sborníku), v roce 2007 celkem 397 podnětů k dozoru a 82 podnětů ke kontrole (viz str. 43 sborníku; v tomto roce byla metodika vykazování podnětů ke kontrole a k dozoru oddělená). V roce 2006 bylo celkem vyřizováno v rámci dozoru 79 podnětů a v rámci kontroly 334 podnětů (viz str. 33 a 41 sborníku); za rok 2006 však nelze učinit přesné oddělení počtu podnětů vyřizovaných před 1. 7. 2006 a po tomto datu, nicméně věcné zatížení je přibližně identické, takže na rok 2006 lze počítat polovinu z počtu podnětů vykázaných za celý rok 2006 (přesné údaje již nelze zjistit, neboť v rámci skartačních lhůt již většina vedených spisů prošla skartačním řízením). Za rok 2011 podle naší průběžné statistiky bylo vyřizováno (k 12. 4. 2011) celkem 162 podnětů (evidenze je však doplňována průběžně vždy v určitých cyklech, takže údaj je nutné brát jako údaj orientační). **Od 1. 7. 2006 do 12. 4. 2011 tedy bylo vyřizováno celkem 4 026 podnětů k dozoru a kontrole samostatné působnosti^{**)}.**

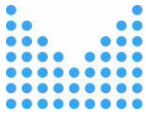
* * *

Otázka č. 2: Kolik z těchto podnětů bylo ze strany Ministerstva vnitra řešeno po věcné stránce, tedy byla zahájena samotná kontrola výkonu samostatné působnosti.

Ministerstvo vnitra vykonává dozor nad obecně závaznými vyhláškami obcí a krajů, dozor nad usneseními orgánů obcí a krajů, přijatými v samostatné působnosti, a kontrolu nad plněním povinností v samostatné působnosti orgány obcí

^{*)} V roce 2007 byly podněty k výkonu kontroly a dozoru vykazovány odděleně, od roku 2008 se evidence vede jednotně.

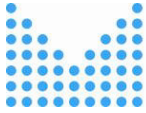
^{**)} Údaj se netýká počtu prověřovaných obecně závazných vyhlášek obcí a krajů. Tyto právní předpisy jsou ministerstvu povinně zasílány a Ministerstvo vnitra proto tyto akty prověřuje všechny z úřední povinnosti.

a krajů. Ministerstvo vnitra řeší „věcně“ každý podnět, který obdrží (s výjimkou podnětů, které je nutné postoupit jinému věcně příslušnému správnímu orgánu, např. jedná-li se o činnost obce na úseku přenesené působnosti nebo o požadavek na prověření postupu obce při nakládání s majetkem, jenž je posuzován v rámci přezkoumání hospodaření a podněty jsou proto předávány Ministerstvu financí). Ve většině případů jsou podněty „vyřízeny“ bez nutnosti provedení kontroly samostatné působnosti na místě nebo bez zahájení „formálního“ dozorového procesu (zasláním výzvy ke zjednání nápravy nezákonného dozorovaného aktu). Ministerstvo vnitra standardně postupuje tak, že si vyžádá podklady od obce nebo od kraje, následně posoudí napadený postup či přijaté usnesení a v případě zjištěných nedostatků obec nebo kraj upozorní na nutnost změnit postup nebo zjednat nápravu. Takovému požadavku je v drtivé většině případů vyhověno a k dalším formalizovaným krokům poroto Ministerstvo vnitra již nemusí přistupovat. Kontrola na místě je vykonávána pouze v případech, v nichž se popsany předchozí postup ukázal jako neúčinný nebo v nichž je takový postup nutný již s ohledem na obsah podnětu. Stejně tak formální dozorový proces je zahajován (zasláním výzvy ke zjednání nápravy) jen tehdy, jestliže „dobrovolná“ náprava ze strany obce či kraje byla odmítnuta.

Ze sborníků vyplývají následující údaje o „věcném“ vyřizování podnětů:

1. V roce 2010 bylo ze všech vyřizovaných podnětů postoupeno pro naši nepřislusnost 272 podnětů (str. 41 Sborníku), v roce 2009 celkem 193 podnětů (str. 47 sborníku), v roce 2008 celkem 438 podnětů (str. 48 sborníku), v roce 2007 celkem 273 podnětů (str. 43 sborníku). Za rok 2006 nelze údaj zjistit, neboť údaj o počtu postoupených podnětů nebyl sledován (str. 33 sborníku). V období od 1. 1. 2011 do 12. 4. 2011 bylo postoupeno nebo předáno jinému orgánu celkem 75 podnětů. **Počet „věcně“ vyřizovaných podnětů tedy činí k dnešnímu dni 2 775** (získáte jej tím, že od celkového počtu vyřizovaných podnětů, který je uveden v odpovědi na otázku č. 1, odečtete údaje o počtu postoupených podnětů za období od 1. 1. 2007 do 12. 4. 2011).
2. V roce 2010 bylo provedeno celkem 32 kontrol na místě (str. 47 sborníku), v roce 2009 celkem 33 kontrol na místě (str. 20 sborníku), v období od 1. 7. 2006 do 31. 12. 2008 celkem 105 kontrol na místě (str. 20 sborníku za rok 2008) a v období od 1. 1. 2011 do 12. 4. 2011 celkem 7 kontrol. **Formální kontrola výkonu samostatné působnosti tedy byla v období od 1. 7. 2006 do 12. 4. 2011 zahájena celkem ve 177.**
3. V roce 2010 bylo zahájeno (odesláním výzvy ke zjednání nápravy) celkem 8 dozorových řízení s kraji (ve vztahu k úhradám regulačních poplatků; str. 17 sborníku), 1 dozorové řízení s obcí (obec Tisá; vybírání „poplatků“ za vstup do Tiských skal) a 1 dozorové řízení s hlavním městem Prahou (ve vztahu k jednacímu řádu zastupitelstva, které podmiňovalo realizaci práva občana

vyjádřit stanovisko písemnou formou). V letech 2009 až 2007 nebylo ve vztahu k usnesením zahájeno žádné dozorové řízení. V roce 2006 byla zahájena 3 taková řízení (viz sborník str. 56 a 57). V roce 2011 dosud nebyl dozorový proces zahájen vůči žádnému usnesení. **„Formálních“ dozorových řízení ve vztahu k usnesením orgánů obcí a krajů v samostatné působnosti tedy bylo od 1. 7. 2006 do dnešního dne zahájeno zasláním výzvy ke zjednání nápravy celkem 13.**

* * *

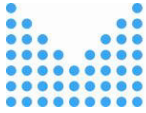
Otázka č. 3: Kolik žalob bylo Ministerstvem vnitra v rámci výkonu státního dozoru nad samostatnou působností obce, kraje, hlavního města Prahy podáno od účinnosti zákona č. 234/2006 Sb., změna obecního zřízení, krajského zřízení a některých dalších zákonů, tedy od 1.7.2006 do dnešního dne a) dle ustanovení § 124 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., zákona o obcích, b) dle ustanovení § 82 odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb., zákona o krajích a c) dle ustanovení § 107 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb., zákona o hlavním městě Praze.

Ministerstvo vnitra podávalo „žalobu“ na zrušení usnesení orgánu obce ve sledovaném období pouze ve 2 případech (ve všech ostatních případech obec nebo kraj v určité fázi dozorového procesu nezákonnost napravily zrušením dozorovaného usnesení). Podotýkáme, že drtivá většina dozorových návrhů, které jsou podávány Ministerstvem vnitra, směřuje proti nezákonným obecně závazným vyhláškám (příslušné údaje jsou uvedeny ve sbornících).

* * *

Otázka č. 4: V jakých konkrétních případech porušení zákona či jiného právního předpisu byla ze strany Ministerstva vnitra podána žaloba dle bodu 3.

V prvním případě se jednalo o žalobu proti usnesení obce Lhotka nad Labem, jímž byly schváleny základní informace k zákonu č. 106/1999 Sb. (jednalo se o sazebník úhrad za poskytování informací). Krajský soud v Ústí nad Labem sazebník zrušil. V druhém případě bylo Ministerstvem vnitra napadeno usnesení obce Rejštejn č. 27/2002 o schválení územního plánu (před schválením v zastupitelstvu obce nebyl dán souhlas nadřízeného orgánu). Krajský soud v Plzni návrh zamítl, neboť dospěl k závěru, že usnesení o schválení územního plánu má povahu opatření obecné povahy, o němž není příslušný rozhodovat. Podaná kasační stížnost byla Nejvyšším správním soudem zamítnuta. V ostatních případech, jak výše uvádíme, nebylo nutné z důvodu dobrovolného zjednání nápravy obcí nebo krajem k podání žaloby přistoupit.

5) Pokud nebyla podána žaloba dle bodu č. 3, jakým jiným způsobem byla kontrola Ministerstva vnitra ukončena, např. jakému jinému orgánu atp. byl podnět postoupen atp.

Kontrola výkonu samostatné působnosti neústí v podání žaloby, ale v sepsání protokolu a ve vypořádání případných podaných námitek proti jeho obsahu (jak bylo výše naznačeno, je nutné rozlišovat *kontrolu výkonu samostatné působnosti a dozor nad usneseními přijatými orgány obcí v samostatné působnosti*). Pokud jde o dozorová řízení vůči usnesením, která neskončila podáním žaloby správnímu soudu na jejich zrušení, ve všech případech došlo ke zjednání nápravy ze strany dozorovaných subjektů zrušením nebo změnou dozorovaných usnesení.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

podepsáno elektronicky

Vyřizuje: JUDr. Adam Furek
tel. č.: 974 816 421
e-mail: furek@m.vcr.cz